

Reisen til Daland

Av Målfrid Leksbø

Vi kom til Daland i 1950. Min far Einar Egeland kom fra Stavanger, min mor Kamilla kom fra Bergen og var ikke vant med gård. Min søster Eva var 12 år, jeg var 10 år og mine tre brødre var Kåre på 8 år, Per Ole 5 år og Svenn 2 år. Vi forpaktet gård på Kvernevik nær Randaberg. Så en dag kom far hjem og sa at han hadde kjøpt en gård på Sørlandet. Gården hette Daland og hørte den gang til Spangereid kommune. Vi barna ble veldig glade. Nå skulle vi flytte og få vår egen gård. Men det var mye som skulle gjøres først. Møbler skulle pakkes inn, klær skulle pakkes, steintøy måtte pakkes godt.

Så endelig kom dagen og en stor lastebil med høge karmmer far hadde leid. Den ble lastet med alt utstyret vårt. Bak på lastebilen sto divanen, der skulle vi sitte, far og fire av oss barna. Mor satt fremme hos sjåføren med Svenn. En presenning ble lagt over karmene, vi kunne bare se ut når vi reiste oss og kikket over kanten. Det var spennende. Men veien fra Jæren i 50-årene var ikke den vi har i dag. Det var en smal grusvei, så turen tok lang tid. Når vi så kom til Lyngdal skulle vi opp Ballestadheia det var fryktelig bratte og svingete. Når vi kom til Steinsland der Torvald Steinsland bodde var en veldig u-sving. Vi så rett ned på løetaket når vi kikket over kanten, og bilen måtte bakke flere ganger for å komme rundt svingen. Da sa far at nå er vi snart framme. Så endelig kom vi til Dalandsveien. Vi så gården nede ved

et vann. Det var så fint. Et lite sørlandshus med stakittgjerde rundt. Veien ned til gården var veldig smal, så da ville jeg ikke sitte på bilen lenger og gikk ned. Så skulle alt lesses av igjen, så det ble seint på kvelden før vi ble ferdig. Den natta lå vi alle på madrasser på gulvet.

Neste dag var vi barna rundt alle steder for å se oss om. Det var en gård ved siden av. Der bodde et eldre ektepar som hette Maria og Hans Daland som vi fikk god kontakt med. På gården var der fjøs, bryggerhus, med hønsehus ovenpå et skjul. Huset hadde to stuer, kammer, kjøkken, gang og to soverom på loftet. Mor og far hadde ett og vi barna skulle ha ett. Far laget to senger fast i vegg. Nabogårdene til Daland, Leksbø og Mydland hadde telefon sammen og den hang i gangen hos oss. Den hadde to bjøller opp og en sveiv på siden. Så når de ringte var det lange og korte ring. Vi hadde fire korte ring.

Vi kom på sommeren og alt høyet var kommet i hus. Høsten var bærtid. Da plukket vi blåbær, solbær og leverte ned til konserverfabrikken i Lyngdal. Det var mye arbeid på en gård. Mor måtte arbeide ute og inne. Siden far var mye ute og reiste, måtte mor og oss ungene arbeide hjemme. Vi fikk etter hvert 7 kyr, 1 hest, noen kalver og en gris. 100 dagsgamle kyllinger de måtte ha varmelampe under en stor skjerm. Det var som regel halvdelen haner. Hanekyllingene hadde vi til middag. Det var nydelig mat. Men de skulle stelles, gjøres reint, gis mat og vann. Det var oss barna sin jobb. Eggene måtte vaskes, legges i eggkasser, kjøres opp til bussen som tok eggene med til Kolbjørnsens butikk. Og fikk matvarene sendt hjem igjen med bussen. Det var Isak Sandal som kjørte bussen, det var en koselig mann som alltid hadde pipa i munnen. På et jorde nede ved tjønnna hadde vi kornåker. Den ble skåret med sigd, laget kornband og tredd ned på staur for tørking.



Einar Egeland